

Pronkzucht van Diamond Divas

(Tijd) - Veilig weggeborgen in kluizen en achter breekvrij glas schitteren diamanten juwelen die het mooie hoofd of de decolleté van bekende vrouwen hebben gesierd. De tentoonstelling 'Diamond Divas' in het Diamantmuseum in Antwerpen toont een tachtigtal broches, armbanden, halskettingen en tiara's gedragen door koninklijke hoogheden, burgerdames en film- en popsterren. Achter de glitter en glamour schuilt het sociologische verhaal van een maatschappelijk fenomeen van imitatie en accuratatie.

'Diamonds are a girl's best friend'. Zeker aluze, niet zo'd best betalen. Marilyn Monroe zingt het liedje in de film 'Gendeman Prefer Blondes' en de gele 'Moon of Baroda' kroeg ze in bruikleen van Meyer Rosenbaum, een juwelier uit Detroit. Een vroeg voorbeeld van 'productplacement', dat almaar meer in zwang komt. Een armband ontworpen door Diane von Fürstenberg werd maar voor één week in bruikleen gegeven aan de tentoonstelling. Het sieraad gaat van hand tot hand. Filmsterren lenen voortdurend juwelen, niet alleen voor opnames (waarbij er vaak dubbelvans sieraden worden ingezet) maar ook voor representatie en voor prijzke ekingen. Als een nachdijn van glorie en rijkdom heden dagns e diva's met geleende of gekregen juwelen: Monica Bellucci droeg een 'collier de chien' van Cartier in de film 'The Matrix'; Sophia Loren, het meisje uit de achterbuurt van Napels, vroeg Bulgari om een halsnoer en een bijpassende oorringen voor een fotosessie.

Niet dat alle vedettes van het witte doek zich verwaardigen om juwelen te panden. Elizabeth Taylor heeft haar eigen juwelencollectie, 'The House of Taylor', en Richard Burton kocht voor haar tussen twee echtscheidingen door ook kostelijke diamanten. Voor het openingsfeest van het afséfondat Liz me oprichtte, droeg ze een Venetiaans masker bezet met finkedijnen.

SLANGEN

María Félix, de diva van het Mexicaanse doek, liet bij Cartier in 1968 een slang en halsnoer maken. Twee jaar geleden de hoogeschoolde vakmannen aan deze slinger van edelstenen en diamanten. Elk steentje - zowat 1 vierkant millimeter klein - kan apart bewegen en ook de sluiting is onzichtbaar. Een merkwuurdig stukje haakwerk met edelstenen.

Ook de Frans-Nederlandse actri-

Diamanten tiara in renaissancestijl van Jacky Kennedy.

FOOTLIEVEN VAN KEISERIN

Van María Félix.

Van Sarah Bernhardt.

ce Sarah Bernhardt liet door Alphonse Mucha een versiering ontwerpen. De Tsjedische kunstenaar, beroemd om zijn affiches, bedacht een art-nouveau-slang in de vorm van een krullende slang met een glanzende kop die uitloopt in een bijbehorende ring.

Slangen hebben niet alleen een elegant en raagvorm maar behelzen ook een sterke symboliek. In de middeleeuwen en de vroegere aïsan- saken stonden slangen nog voor verleidende zondeval, verleid van Eva. In de 19de eeuw keert dat

beeld door de Engelse koningin Victoria maar aan het einde van de 19de eeuw versmelt de betekenis tot een ambivalent aantrekken en afsétoen en een erotische allusie.

Hetel wats symboliek in juwelen is verloren gegaan, de taal van bloemen in oorsgesjes bijvoorbeeld. Of de korenaren in tiara's. Korenaren en bloemen zijn het symbool van vruchtbaarheid. In de offtoelen werden dan ook vaak oedou gedaan bij huwelijken als een wensu lidng voor een fertie de opvolging. Merkwuurdig is dan ook dat zowel

”
Keizerin Eugénie pronkte met de kroonjuwelen alsof ze daarmee het voortbestaan van het Franse keizerrijk wou verzekeren.

Madonna als Victoria Beckham bij huwelijk respectievelijk een tara en een soort kroontje droeg. Het exemplaar van Madonna was zelfs een antiek exemplaar van 1900, met 765 geslepen diamanten. De bovensterijen van de hoofdtoel kunnen worden afgenomen en dan kan het als een halsnoer worden gedragen.

Van Marilyn Monroe.

Die reconversie van juwelen is win alle tijden. De Oostenrijke leizerin Sissi droeg diamanten sterretjes als broches maar ook in het haar. Diamanten konden naar wens als borst-, haar- en hoedspeel worden opgegrakt. Edelstenen kregen vaak een nieuw leven in een andere opstelling. Vandaar dat er nog weinig juwelen uit de renaissance overblijven.

VERBOD

Overigens was het voor vrouwen toen verboden diamanten te dra-

gen. Enkel mannen droegen diamanten. Het was al een afzwoering tegen het kwade oog; het beschermde hen tegen boosdoen tegen vergrifigen op het slagveld. Omdat edelstenen ook medisch-therapeutische eigenschappen werden toegevoegd, werden ze ook wel eens verpfd voor oraal gebruik.

Het voorrecht om rijk met zeldzame van oorsprong Indiase diamanten te bezitten, werd in de 15de eeuw doorbroken door Agnes Soré. Die 'maîtresse en titre' van de Franse koning installeerde niet alleen de mode om met bloze borsten te pronken maar ook met edelstenen. Toen ze stierf op haar 28ste, fluitende men dat ze vergrifigd was omdat ze te veel macht over de koning gekregen had. Een edelstenens-tonn voor macht, voor uitstraling van de drager en van liegene die ze betaald had.

Keizerin Eugénie pronkte voortdurend met de kroonjuwelen als sôfre daarmee het voortbestaan van het tweede Franse keizerrijk wou verzekeren. Het heeft niet gebaat, want in 1870 was het rijk van Napoleon III afgekolpen. Het heeft Eugénie niet belet een juwelenverzameling aan te leggen. Een collectie van - toen - 25 miljoen frank.

UITSTELLING

De status en het kapita al van de diamantbezitter werden in de 19de eeuw overvuldijk toen de rijke burgerij wilde laten zien dat ze goed boerde en haar vrouwen das als uitstalling gebruikte. Ook in Amerika begonnen grootkapitalisten te spelen en de rijke echtgenotes en erigenamen van grote magnaten imiteerden een groot bijousoor.

Zo vertelt deze tentoonstelling hoe een gedragspatroon van een elite naar een 'niedere' elite doorstroomt. Op de hoogte verdieping pronkte de bijoux de families van gekroonde hoofden als koningin Elisabeth van België, het huis van Savoye, Marie & Marthe de Bonaparte. Een verdieping lager stelden sieraden van Jacky Kennedy, de Wunderbrillets en ode ogen uit en op de laagste verdieping prijken Nicole Kidman, Madonna en media-vedettes. Enkel Grace Kelly hooft op alle verdiepingen thuis. Of blom zij op? Dankzij haar diamanten voor lovin garing verwierf de filmdiva Australische burgendochter een echte kroon op haar hoof.

EVIDE

■ Tentoonstelling 'Diamond Divas' 7 april tot 8 juni 2008, Diamantmuseum, Koningin Astridplein 19-23 in Antwerpen (vlak bij het centraal station), www.diamantmuseum.be, www.diamonddivas.be